

มุมมองจากคนแดนไกล

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท

การทบทวนธรรมาภิบาลของเศรษฐกิจโลก ผ่านการปฏิรูปการค้าและการเงิน : ควันทรงจากเวทีประชุมเศรษฐกิจโลกที่ดาวอส

ในคราวประชุมเศรษฐกิจที่เมืองดาวอส ในครั้งที่ผ่านมามีองค์ประชุมที่น่าสนใจที่อยากนำมาเล่าสู่กันฟัง ได้แก่ หัวข้อ “การทบทวนเกี่ยวกับเศรษฐกิจโลกาภิบาล” ซึ่งประธานการประชุมคือ นาง จายาตี โทสต์ อาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นประธานสถาบันเพื่อการวางแผนและศึกษาเศรษฐกิจของประเทศอินเดียกล่าวนำสู่การอภิปรายและมีประเด็นน่าสนใจ ดังนี้

ระบบเศรษฐกิจโลกาภิบาล เป็นสิ่งล้าสมัยและไม่เป็นธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุมได้กล่าววาระระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในยุคโลกาภิบาล เป็นสิ่งที่ล้าสมัยและไม่เป็นธรรม เพราะมุ่งให้ประโยชน์แก่ประเทศที่พัฒนาเป็นหลัก เพราะปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากระบบเศรษฐกิจดังกล่าวกลับทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างมีส่วนเกินดุล ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาต่างขาดดุล อีกทั้งมีข้อสังเกตว่า การเปิดเสรีทางการเงิน ทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุนนั้นมิได้เป็นไปเพื่อการพัฒนาแต่กลับก่อให้เกิดฟองสบู่และการลงทุนที่เกินจริงในระบบเศรษฐกิจบางประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ก่อให้เกิดต้นทุนในการแทรกแซงเพื่อควบคุมปริมาณเงิน

อาจารย์ จายาดี โกลด์
อาจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์ แห่งอินเดีย

ในระบบ (Sterilization) ที่สูง ซึ่งส่งผลให้เกิดข้อดีบางประการของการเปิดเสรีทางการเงิน

การตีบกลับของระบบการเงิน เพด็จการ

ที่ประชุมได้กล่าวถึงลักษณะบางประการที่เป็น “ระบบการเงินแบบเผด็จการ” ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาเกิดการขาดดุลทางการค้าได้ ดังนั้นจึงต่างก็ออมเงินตราต่างประเทศสำรองเพื่อปกป้องตัวเองจากการโยกย้ายเงินทุนออกนอกประเทศของนักลงทุน ทำให้ส่วนเกินดุลมิได้ถูกนำไปลงทุนอย่างที่ควรจะเป็น ดังนั้นประเทศกำลังพัฒนาจึงต้องทบทวนโครงสร้างการเงินภายในของตนที่ให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่วัดจากการส่งออกเป็นหลัก ซึ่งทำให้สูญเสียการเติบโตที่วัดจากค่าจ้างแรงงานและการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นกลยุทธ์ที่

ทำลายตนเองทั้งสิ้นและมีข้อเสนอให้ประเทศกำลังพัฒนาปรับความสมดุลด้านเศรษฐกิจ ด้วยการใช้กลยุทธ์เพื่อการเติบโตที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการงาน โดยให้เงินเดือน ค่าตอบแทน ที่เหมาะสมให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนเพื่ออนาคตที่สดใสกว่าเดิมแก่ประชาชนของตน

ข้อเสนอการจัดตั้งสภาความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจระดับโลก

นายกรัฐมนตรีแห่งเยอรมนีเป็นหนึ่งในคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในการปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศหรือรู้จักกันในนามของ “The Sti-

glitz Commission” ได้เสนอให้จัดตั้งสภาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับโลกและที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจระดับโลก ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานของ IMF ยังไม่เพียงพอและไม่ได้ให้คำแนะนำที่ประเทศกำลังพัฒนาต้องการ

อันเกลา แมร์เคิล นายกรัฐมนตรีเยอรมนี

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ที่ประชุมเห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับนโยบายในการวางกฎหมายกำกับความมั่นคงของสถาบันการเงิน (Prudential Regulation) ซึ่งหมายถึงการมีระบบการเงินที่ดีและเป็นธรรมมากขึ้น โดยสหประชาชาติควรให้ความสำคัญในประเด็นสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

- 1) ความยั่งยืนของภาระหนี้
- 2) ความร่วมมือทางภาษีที่ดีขึ้น
- 3) การจัดตั้งสภาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับโลกให้ครอบคลุมทุกประเทศทั่วโลก
- 4) การจัดให้มีที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจระดับมหภาค เพื่อจัดการกับความท้าทายต่างๆ และลำดับความสำคัญของนโยบาย
- 5) เศรษฐกิจสีเขียว (Global green new deal) ที่สามารถสร้างแรง

จูงใจเพื่อการปรับตัวและการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพื่อการผลิตอาหารที่เพียงพอ

ตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้ากับราคาสินค้าเกษตร

ที่ประชุมยังได้พูดถึงปรากฏการณ์ในช่วงวิกฤตการเงินที่ส่งผลกระทบต่อราคาอาหารที่สูงขึ้นถึง 15 - 20 เปอร์เซ็นต์ ทั้งๆ ที่ในปีที่ผ่านมาผลผลิตธัญพืชมีปริมาณมากที่สุดเป็นประวัติศาสตร์แต่ราคาข้าวก็ยังคงสูงเช่นเดิม จึงเห็นว่า ราคาสินค้าการเกษตรมิได้เป็นภาพสะท้อนจากปริมาณเสนอซื้อและปริมาณเสนอขายในตลาดอีกต่อไป หากแต่เป็นเรื่องที่สะท้อนมาจากนักเก็งกำไรและได้กล่าวว่ามี 6 บริษัทและองค์กรขนาดใหญ่ที่เข้าไปมีบทบาทในการควบคุมตลาดธัญพืช

ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ดังกล่าว ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้กลายเป็นสิ่งท้าทายสำหรับการสร้างธรรมาภิบาลในภาคการเกษตร โดยสหประชาชาติควรมีบทบาทในด้านการกำกับและควบคุมการดำเนินงานของตลาดซื้อขายล่วงหน้า ในขณะที่เดียวกันภาคประชาสังคมและองค์กรภาคเอกชนก็จะต้องเข้าไปร่วมกันปฏิรูปธรรมาภิบาลของโลกด้วยพร้อมๆ กัน